

*Кульчицька С. М., студентка групи ФМСчм–11
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціалізації «Митна справа»*

*Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету
svit.kulchytska@gmail.com*

Науковий керівник

Сидор Г. В., к. е. н., доцент

доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін

*Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету
sidor.gal@ukr.net*

МИТНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сьогодні проблематика інтеграції національних економік до світового митного простору є одним із найбільш актуальних питань, що розглядає світова економічна спільнота.

В останнє десятиліття реалізація митної справи здійснюється під впливом динамічного розвитку новітніх тенденцій уніфікації митного законодавства, глобальної економіки, активного використання інформаційних технологій, прискорення логістики, спрощення митних процедур тощо. Ці фактори поглибили виклики для координації міжнародного митного співробітництва та для забезпечення стабільності митного простору країн.

Більшість держав світу в сучасних глобалізаційних умовах включені в інтеграційний процес, який слугує простором для їхнього геостратегічного розвитку. Складовими елементами цього процесу є формування, розширення та зміцнення системи транснаціональних відносин між об'єднаннями, країнами.

Митний простір виступає своєрідним полем діяльності різних за інтересами та цілями учасників міжнародних економічних відносин, зокрема

транснаціональних компаній, регіональних об'єднань, держав, а також міжнародних злочинних угруповань, які ведуть боротьбу для задоволення своїх інтересів (у глобальному вимірі поки що цю ситуацію не вдається збалансувати).

Країни світу по-різному формують політику захисту національних пріоритетів розвитку та зовнішньоторговельних інтересів. За ступенем залучення до глобалізації та процесів інтеграції митний простір країн може бути відкритим (прикладом цього можна вважати Білорусь) або закритим (наприклад Північна Корея).

Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» наша держава позиціонує себе як країну із орієнтацією на європейські стандарти розвитку. Однак у практичній площині простежуються проблеми збалансованості та захисту митного простору за спрощеної процедури перетину митного кордону та лібералізації умов торгівлі.

Митна політика, з нашої точки зору, є єдиним реальним напрямом впливу держави як на зовнішні тенденції розвитку, так і на внутрішні. Характеризуючи систему взаємовідносин між країнами, зазначимо, що світові інтеграційні процеси активно зачіпають митний простір, у якому суспільство реалізує свої інтереси. Функції економічних відносин найбільш яскраво виявляються у митному просторі через їхні суб'єкти (економічно відособлені сторони, що забезпечують здійснення міжнародного обміну), об'єкти (послуги, товари, трудові та матеріально-грошові ресурси, що виступають предметом міжнародного обміну), механізми (сукупність економічних інститутів, що забезпечують здійснення міжнародних економічних відносин). З огляду на це митний простір все активніше перетворюється на площину, де з огляду на дотримання логіки цивілізаційних циклів та відображення специфічних особливостей розвитку окремих країн виявляється процес глобалізації.

Дослідження інтеграційних процесів у митному просторі, на нашу думку, є актуальним з таких причин. По-перше, цей процес стосується кожного, змінює мотиви й цінності людства загалом, конкретного співтовариства та окремого

індивіда, приводить до зміни усталених доктрин і теорій, наповнює іншим змістом або позбавляє сенсу традиційні інститути влади, спонукає на створення нових форм представництва індивідуальних і корпоративних інтересів, соціальної спільності.

По-друге, інтеграція є реальним процесом, що має як негативні, так і позитивні результати для суспільства. Втім, учені все ще не можуть дійти висновку щодо того, яке значення інтеграція має для країни, суспільства й індивіда.

По-третє, світовий ринок та економіка в умовах інтеграції починають панувати над ідеологією національних країн та політикою, спостерігається розрив у рівнях розвитку країн, оскільки ринки капіталу й товарів набувають всесвітнього виміру, а ринки праці залишаються національно сегментованими.

Вищевикладене дає змогу зробити висновок, що головні завдання для забезпечення дієвого та ефективного формування митного простору України такі:

- розширення напрямів міжнародного співробітництва у митній сфері;
- контроль за дотриманням митного законодавства;
- створення дієвих митних лабораторій;
- впровадження інформаційних технологій у процес митного контролю.

Вважаємо, що формування митного простору має здійснюватися не за єдиною глобальною моделлю міжкраїнного митного співробітництва, а на засадах узгодженості інтересів суб'єктів.

Список використаної літератури

1. Іващук І. О. Оцінка активності країн у митному просторі та її вплив на формування митного середовища [Електронний ресурс] / І. О. Іващук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – Серія : Економіка. – 2009. – Вип. 11. – С. 40–57.

2. Іващук І. О. Асиметрії позиціонування країн у глобальному просторі: митний аспект [Електронний ресурс] / І. О. Іващук // Митна безпека. – Серія : Економіка. – 2010. – № 2. – С. 33–43.

3. Сидор Г. В. Поняття митних пільг та їх класифікація / Г. В. Сидор, Г. І. Давидовська // Інноваційна економіка. – 2018. – № 5–6 (75). – С. 104–110.

4. Сидор Г. В. Переваги та пільги в митній політиці України / Г. В. Сидор, Г. І. Давидовська // Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки : зб. наук. статей за матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Дніпро, 12–13 квіт. 2018 р.). – Дніпро, 2018. – С. 52–57.